

поліцейських у єдине ціле без будь-яких расових або релігійних тортур, об'єднує громадськість чітко виконуючи свої завдання та активно втілює у життя мету та цілі, задля яких її було створено.

Челахов Л.К., курсант

Науковий керівник –

к.ю.н, доц. **Плетенець В.М.**,

доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ЯКІСНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗЛОЧИНІВ – КРОК ДО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Успішність виконання слідчим покладених на нього законом обов'язків багато в чому залежить від здійснення такої важливої умови, як планування розслідування злочинів. Без планування та його результату – складання плану, діяльність слідчого, буде носити хаотичний (безладний, позбавлений послідовності, стрункості) характер, що негативно позначиться, як на якості (в тому числі процесі розкриття), так і строки розслідування.

Необхідно звернути увагу на те, що у сучасній криміналістиці під плануванням розслідування розуміють визначення шляхів та способів розслідування; під час планування визначають обставини, що підлягають встановленню по кримінальній справі, систему слідчих дій та оперативно-розшукових заходів, їх зміст, послідовність проведення, строки виконання. Також воно будується на певному алгоритмі дій, що пов'язані з визначенням мети, принципів, умов, елементів, етапів та форм вираження планування [1, с. 49].

Одним з найбільш актуальних злочинів в сучасній Україні є група корупційних злочинів. Слід зазначити, що розслідуванню корупційних злочинів, як і всьому кримінальному процесу, притаманно організаційність, плановість. Це пов'язано з особливою складністю розслідування цих кримінальних правопорушень та специфікою суб'єктного складу вчинення таких діянь. До того ж, планування розслідування цих злочинів поділяється на декілька етапів. Перший етап планування полягає у визначенні безпосередніх цілей розслідування, тобто створюється перелік питань чи обставин, що підлягають безпосередній перевірці. Другий етап полягає у виділенні тих питань та обставин, які повторюються при їх висуненні із різних версій, і щоб запобігти дублюванню, їх необхідно сформулювати та виділити в окремий план. У склад цього плану входить і виявлення обставин, які підлягають обов'язковому встановленню. Третій етап складається з урахувань усіх конкретних завдань, що знаходяться у роз-

порядженні слідчого, визначеними на попередніх етапах. Четвертий етап полягає у розробці варіантів (у тому числі і резервних) проведення процесуальних, оперативно-розшукових та інших дій та аналізі можливих результатів [2, с. 106]. Тож, можна сказати, що планування розслідування цієї групи злочинів є складним процесом, в ході якого слідчий повинен максимально задіювати свої аналітичні, логічні знання для ви будови найбільш дієвого плану, і як наслідок, конструктивного розслідування злочинів.

Іншу групу актуальних та найбільш розповсюджених злочинів у нашій державі становить контрабанда вогнепальної зброї та боєприпасів. планування розслідування контрабанди вогнепальної зброї та боєприпасів – це розумова діяльність слідчого, яка пов'язана з визначенням слідчої ситуації, аналізом вихідної інформації, врахуванням всіх обставин злочину, використанням слідчих (розшукових) дій та їх реалізації на практиці [1, с.49]. Особливості складання плану при плануванні розслідування контрабанди вогнепальної зброї та боєприпасів полягають у тому, що цей план має бути оформлений письмово, оскільки значну частину інформації можна втратити під час розслідування, також він повинен бути логічним, послідовним, чітким та характеризувати усі дії слідчого. Під час розслідування доцільно використовувати таку форму письмового плану, як а) слідчі версії, б) обставини, що підлягають з'ясуванню, в) слідчі дії та оперативно-розшукові заходи, д) термін виконання, е) виконавець, ж) примітки [4, с. 197]. Основою планування є слідча версія, яка оптимізує роботу слідчого та сконцентровує його увагу на обрання найбільш ефективних й доцільних методів та засобів розслідування кожного окремого кримінального провадження.

Іншою групою злочинів, які являють собою велику небезпеку та становлять необхідність ретельного дослідження та виявлення осіб, які вчиняють ці кримінальні правопорушення є злочини, що вчинюються організованою групою. План розслідування за цими злочинами має включати у себе наступні розділи. Перший розділ, що містить завдання, вирішення яких необхідне для розслідування даного злочину, вчиненого організованою злочинною групою, незалежно від тих версій, що висуваються в провадженні. Другий розділ містить завдання, вирішення яких є необхідним відповідно до системи виведених з кожної із сформульованих версій, необхідних і можливих наслідків, і спосіб вирішення таких завдань. Третій розділ містить необхідні слідчі (розшукові) дії і негласні слідчі (розшукові) дії [3, с. 171]. Також рекомендують план розслідування таких злочинів фіксувати письмово та групувати його за епізодами. Так як планування розслідування злочинів, що вчинюються злочинними групами є багатоепізодним або груповим провадженням, іноді рекомендують розробляти допоміжні плани, в яких можуть фіксуватись схеми злочинних зв'язків у досліджуваному провадженні і матриці (таблиці), що складаються з різних підстав.

Отже, можна наголосити, що планування розслідування – складний та багатоаспектний процес, в ході якого здійснюється визначення шляхів розк-

риття злочинів, окреслення обставин, які підлягають з'ясуванню, а також встановлення найдоцільніших строків проведення необхідних слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. Окремі види планування відповідають конкретному злочину чи групі злочинів, тож доцільно розглядати їх в контексті вчинення окремих злочинних діянь. Планування розслідування базується на принципах здійснення такої діяльності, і повинно мати наслідком ефективне розвідування кримінальних правопорушень та покращення діяльності слідчого.

Бібліографічні посилання:

1. Бандуріна Я.У. Проблеми планування розслідування контрабанди вогнепальної зброї та боеприпасів / Я.У. Бандуріна // Митна справа. – 2013. – № 5. – С. 48-53;
2. Кимлик Н.В. Розслідування злочинів, пов'язаних із корупцією / Н.В. Кимлик // Міжнародний юридичний вісник: збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України, 2014. – № 1. – С. 102-107;
3. Топчій В.В. Планування розслідування злочинів, учинених організованими злочинними групами / В.В. Топчій // Юридичний вісник. – 2015. – №1. – С. 169-174;
4. Шепітько В.Ю. Криміналістика [Текст] підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Ю. Шепітько. – К. : Ін Юре, 2010. – 496 с.

Чуприна А.В., курсант

Науковий керівник –

к.ю.н, доц. **Плетенець В.М.**,
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОПОСТЕРЕЖЕННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ І СВОБОД ОСОБИ

З розвитком науки і техніки життя людини с плином часу все більше полегшується, але поряд із появою нових технологій йдуть не лише позитивними зміни. Завжди є ризик того, що нові технології будуть використанні проти безпеки людей і тому ми вважаємо, що поряд із модернізацією та видозміненням способів вчинення злочинів, повинно йти обов'язкова розробка та впровадження нових технологій для протидії злочинності.

Одним із гострих питань розслідування злочинів є швидке реагування на вчинений злочин і затримання правопорушника по гарячих слідах, але це не завжди вдається в виду того, що дуже часто сам факт вчинення злочину виявляється значно пізніше його фактичного вчинення. І задля покращення реагування правоохоронних органів на злочини слід звернути увагу на «розумні» системи глобального відеоспостереження. Отримана з камер відео